

KRONIKA

Pismo Uniwersytetu Łódzkiego

WYWIADY

Nie zgadzam się z narzekaniami

WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA

List z Giessen

INFORMACJE

Laboratorium tradingowe

04
2013

■ Sypnęło nagrodami

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego przyznała stypendia młodym wybitnym naukowcom. W gronie laureatów znalazł się, między innymi, dr Ivan Petrov z Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Łódzkiego.

■ Złoto dla łodzian

Rozwiązanie technologiczne *Sposób otrzymywania nanopowłok fotokatalitycznych na powierzchniach materiałów włókienniczych*, zgłoszone już do opatentowania, zostało nagrodzone złotym medalem...

■ Książki docenione

Publikacja Wydawnictwa Uniwersytetu Łódzkiego *Bieda dzieci, zaniedbanie, wykluczenie społeczne* (red. Wielisława Warywoda-Kruszyńska) otrzymała Nagrodę Dziennikarzy podczas XVII Poznańskich Dni Książki nie tylko Naukowej...

KRONIKA

Pismo Uniwersytetu Łódzkiego

Redaktor naczelny:

Stanisław Bąkowicz

Zespół redakcyjny:

Aneta Danowicz

Michał Kędzierski

Stale współpracują:

Jarosław Bożyk

Sebastian Buzar (zdjęcia)

Katarzyna Chiżyńska

Paulina Czarnek

Radomir Dziubich

Janusz Hereźniak

Krzysztof A. Kuczyński

Jakub Pokusa

Serwis fotograficzny:

Centrum Promocji UŁ

Okładka:

Gmach Wydziału Zarządzania UŁ
w zimowej scenerii

Fot.: Grażyna Bartłomiejczyk

Projekt graficzny:

VoynarVision Katarzyna Wojnar

e-mail: biuro@voynarvision.pl

Skład i łamanie:

Paulina Narolewska-Taborowska

narolewskapaulina@gmail.com

Druk i oprawa:

Quick Druk s.c. Dariusz i Marek Mroczkowsy

90-562 Łódź, ul. Łąkowa 11

Adres redakcji:

90-131 Łódź, ul. Lindleya 8

tel. (42) 635-41-79

e-mail: kronika@uni.lodz.pl

http://spoti.pl/unilodz/publikacje

Niezamówionych materiałów nie zwracamy.

Redakcja zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów, zmiany tytułów i adiestacji tekstów.

Numer zamknięto 2 grudnia 2013 r.

KRONIKA

Pismo Uniwersytetu Łódzkiego

GAUDEAMUS DLA DWÓCH **4**
UNIwersYTETÓW

Uroczyste posiedzenie senatów Uniwersytetu Łódzkiego oraz Uniwersytetu Medycznego w Łodzi zwołane z okazji inauguracji nowego roku akademickiego odbyło się 2 października w auli czerwonej Wydziału Prawa i Administracji UŁ, popularnego *Paragrafu*.

AMBASADOR POLSKIEGO KINA **8**

W Pałacu Biedermanna 2 października odbyło się uroczyste posiedzenie Senatu Uniwersytetu Łódzkiego, podczas którego tytuł doktora honoris causa UŁ nadano Krzysztofowi Zanussiemu, uważanemu za jednego z najwybitniejszych reżyserów i scenarzystów w historii polskiego kina.

WYDARZENIA	Gaudeamus dla dwóch uniwersytetów	4-5
	Korzystna współpraca uczelni	5-6
	List prezydenta RP	7
	Ambasador polskiego kina	8
	Zasłużonym dla uczelni	16-17
	Zaciskanie pasa	17-18
	Szkoła marzeń	58-59
INFORMACJE	Sojusznicy? Rywale? Sąsiedzi! I Przyjaciele!	43
	Złoto dla łodzian	43
	Laboratorium tradingowe	50
	Uczelnia partnerem Happy Kids	51
	Zasłużonym dla miasta	51-52
DOKTORZY HONOROWI	Krzysztof Zanussi	8-9
ODNOWIONE DOKTORATY	Po pół wieku	33
	Profesor Jan Epsztajn	33-34
	Profesor Maria Kwiatkowska	34-35
	Profesor Zofia Walter	35-36
	Profesor Teresa Cieślukowska	36
	Profesor Longin Indisow	37
	Profesor Leon Mikołajczyk	37-38
	Profesor Krystyna Poklewska	39
PRZYJACIELE UNIwersYTETU	Profesor Olga Goldberg	19
WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA	W Zhengzhou i Łodzi	10
	Dyplomacja samorządowa	10-11
	Indie spoglądają na Polskę	11-12
	Preszowski uniwersytet uhonorował	24
	Prestiżowe wyróżnienie	24-25
	Słowacki partner	25-26
	List z Giessen	26-29
	Poczuć rosyjską mentalność	29-30
	Bezkrwawa corrida	31-32
	Praga na filmowo	63
WYWIADY	Nie zgadzam się z narzekaniami	13-16
NAUKA	Wizja wspólnej historii	44-45
KONFERENCJE	Polityka - kultura - gospodarka	41-42
	Zmiany w kształceniu	42-43
	Obraz ustawodawstwa podatkowego	62
KONKURSY	Sypnęło nagrodami	52-53
	Spotkania kulturowe	53
JUBILEUSZE	Profesor Władysław Milo	40-41
WSPOMNIENIA	Profesor Włodzimierz Waliszewski	46-47
	Profesor Witold Broniewicz	47-48
	Doktor Krzysztof Opawski	48
	Profesor Jerzy Starnawski	49
WYSTAWY	Ocalić od zapomnienia	55-57
PROJEKTY UNIJNE	Dyslekcja dla nauczycieli angielskiego	59-60
UCZELNIANY PARLAMENT	Senat Uniwersytetu Łódzkiego...	64-65
ROZMAITOŚCI	Intelligenti pauca	66
	Fotokącik	66

WIZJA WSPÓLNEJ HISTORII

W Centrum Badań nad Historią i Kulturą Basenu Morza Śródziemnego i Europy Południowo-Wschodniej im. prof. Waldemara Cerana *Ceraneum* realizowane są projekty naukowe finansowane ze środków Narodowego Centrum Nauki oraz Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego z udziałem współpracowników spoza naszego uniwersytetu.

Jeden z pierwszych wniosków – projekt pt. *Bizancjum i Arabowie. Spotkanie cywilizacji VI–VIII w.* uzyskał grant NCN w programie Harmonia 2, którego wyniki zostały ogłoszone w czerwcu minionego roku. W skład zespołu kierowanego przez dr hab. prof. UŁ Teresę Wolińską z Katedry Historii Bizancjum wchodzi pracownicy Wydziału Filozoficzno-Historycznego oraz Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politologicznych UŁ, a także dr Hassan Badawi z Uniwersytetu Arystotelesa w Salonikach (Grecja). Projekt ma zakończyć się w roku 2015, a jego efektem będzie monografia naukowa, strona internetowa oraz wirtualne muzeum. Interaktywny portal ma popularyzować wiedzę o najdawniejszych dziejach kontaktów arabsko-bizantyńskich.

– Szczególnie zależy nam na tym, żeby zwrócić uwagę na wieloaspektowość relacji świata arabskiego z chrześcijańskim Bizancjum. Obie cywilizacje, mimo licznych konfliktów, ubogacały się wzajemnie – podkreśla kierownik projektu. – Mamy nadzieję, że współpraca z Uniwersytetem Arystotelesa w Salonikach zaowocuje nawiązaniem kontaktów z ośrodkami naukowymi w Libanie (Uniwersytet Świętego Józefa, Uniwersytet Amerykański), Egipcie (Uniwersytet Kairski) i Arabii Saudyjskiej (Uniwersytet Króla Sauda), co pomoże nam lepiej poznać wizję wspólnej, bizantyńsko-arabskiej historii prezentowaną w krajach arabskich.

Strona internetowa informująca szerzej o celach i uczestnikach projektu jest już dostępna pod adresem www.byz-arab.uni.lodz.pl, a ostateczna jej wersja pojawi się na zakończenie projektu.

Kolejne przedsięwzięcie, finansowane z grantu NCN (program Sonata Bis 1) realizowane w *Ceraneum* poświęcone jest polskiej recepcji w kontekście twórczości translatorskiej, piśmiennictwa i literatury ludowej kręgu *Slavia Orthodoxa*. Zespołem wykonawczym złożonym z pracowników Katedry Sławistyki Południowej Wydziału Filologicznego UŁ oraz Uniwersytetu Jagiellońskiego i Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu kieruje dr Ivan Petrov. Projekt zostanie zakończony w roku 2018. Jego zwieńczeniem

mają być dwie publikacje: pełna komentowana bibliografia przekładów piśmiennictwa prawosławnych Słowian na język polski oraz opracowanie bibliograficzne poświęcone recepcji tekstów ich kultury ludowej w naszym kraju. Warto podkreślić, że wniosek o ten grant został wysoko oceniony przez ekspertów i recenzentów NCN; znalazł się on na drugim miejscu listy rankingowej w danym typie konkursowym i panelu dziedzinowym w całej Polsce.

Bliskie finalizacji jest wydanie francuskiego przekładu książki prof. Waldemara Cerana, patrona centrum, pt. *Rzemieśnicy i kupcy w Antiochii i ich ranga społeczna (II połowa IV wieku)*. Publikację sfinansowało Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego w pierwszej edycji (2011 r.) Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki.

– Książka wnosi bardzo dużo do studiów nad dziejami Antiochii, jej gospodarką i społeczeństwem. Opublikowana w języku polskim przeszła bez echa w nauce światowej. Od prawie pięćdziesięciu lat, kiedy została wydana, studia nad tą dziedziną niemalże nie posunęły się naprzód. Mimo upływu czasu publikacja profesora Waldemara Cerana jest nowatorska i odkrywczą – ocenia dr Paweł Filipczak z Katedry Historii Bizancjum UŁ, inicjator przekładu. W projekcie uczestniczy także prof. Sławomir Bralewski.

Efektom współpracy międzynarodowej na polu dydaktyki uniwersyteckiej są dwa kolejne projekty, w których udział bierze *Ceraneum*. Pierwszy to *Standards of Everyday Life in the Middle Ages and in Modern Times* (Standardy życia codziennego w średniowieczu i nowożytności) realizowany przez sześć uniwersytetów z: Polski, Bułgarii, Turcji i Rumunii. Spotkania odbywają się w Wielkim Tyrnowie (Bułgaria). Do tej pory odbyły się dwa; planowane jest trzecie. Każdy uniwersytet reprezentuje 6-8-osobowa grupa wykładowców, doktorantów i studentów: historyków, socjologów i antropologów kultury. Na UŁ projekt ten jest koordynowany przez prof. Macieja Kokoszko z Katedry Historii Bizancjum. Drugi międzynarodowy projekt dydaktyczny: *Syncretic Societies: Bridging Traditions and Modernity? Balkan Summer School for Re-*

ligion and Public Life (Społeczeństwa synkretyczne: łącząc tradycję i nowoczesność? Bałkańska letnia szkoła religii i życia społecznego), prowadzony również przez międzynarodowe konsorcjum uniwersytetów, odbył się latem tego roku w Płowdiwie (Bułgaria). Uczestniczyli w nim nie tylko ludzie nauki, ale także przedstawiciele organizacji pozarządowych, liderzy wspólnot wyznaniowych oraz dziennikarze. Oprócz wykładów i dyskusji program obejmował praktyki terenowe, a koordynatorem projektu z ramienia UŁ był prof. Georgi Minczew z Katedry Sławistyki Południowej.

Członkowie centrum realizują również projekty wsparte grantami macierzystych jednostek uniwersytetu. Wspomniany już prof. M. Kokoszko kieruje pracami badawczymi nad kuchnią i obyczajami żywieniowymi Rzymian i Bizantyńczyków. Planowany wynik projektu *Pokarm dla ciała i ducha. Dietetyka i sztuka kulinarna antyku i wczesnego Bizancjum, II-VII w.* to monografia w językach polskim i angielskim oraz tłumaczenia tekstów źródłowych.

Realizacji kolejnego projektu, finansowanego z programu NCN Preludium 2, podjęła się mgr Zofia Brzozowska z tejże Katedry Historii Bizancjum. Przedmiotem swych dociekań naukowych uczyniła ona dzieje wyobrażeń o Mądrości Bożej w świecie bizantyńsko-słowiańskim. We wrześniu tego roku ogłoszono wyniki międzynarodowego konkursu *Spotkania Kulturowe*, organizowanego przez międzynarodowe konsorcjum Humanities in the European Research. Wśród czterech laureatów z Polski znalazł się projekt *Bliskowschodni chrześcijanie – opis i analiza wybranych wspólnot w Europie*, którego polską częścią kieruje członkini *Ceraneum*, pracownik Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politologicznych UŁ dr Marta Woźniak. W projekcie uczestniczą też naukowcy z Danii i Szkocji, a okres jego realizacji przewidziany jest na lata 2013–2015.

Warto też wspomnieć o dwóch zakończonych już projektach prowadzonych przez członków *Ceraneum* przy wsparciu grantów ministerialnych. Pierwszy z nich, *Konstantynopol – Nowy Rzym i jego mieszkańcy*

IV – pocz. VII w. zrealizowany przez zespół pod kierunkiem prof. Mirosława J. Leszki z Katedry Historii Bizancjum (lata 2007–2010), zaowocował dwiema publikacjami książkowymi. Drugi zakończony projekt: *Zdigitalizowany korpus słowiańskich apokryfów starotestamentowych. Paleografia, tekstologia, kodykologia* był dziełem zespołu pod kierunkiem prof. G. Minczewa (lata 2008–2011). Jego członkowie związani byli z Zakładem Paleoslawistyki i Kultury Ludowej UŁ. Z efektami ich prac można się zapoznać, m.in., na stronie internetowej palaeoslavica.uni.lodz.pl.

Przedsięwzięcia realizowane przez *Ceraneum* wspierają również władze lokalne. Urząd Miasta Łodzi dofinansował organizację trzeciej edycji konferencji z cyklu *Biblia Slavorum Apocryphorum*, która odbyła się od 3 do 5 października tego roku oraz pierwszy tom (2011) wydawanego w centrum rocznika *Studia Ceranea*. Drugi tom z kolei został opublikowany we współpracy z Biblioteką Uniwersytetu Łódzkiego ze środków MNiSW przyznanych UŁ na działalność upowszechniającą naukę. Doktor I. Petrov, sekretarz naukowy ds. rozwoju Centrum *Ceraneum* i działalności wydawniczej, podkreśla: – Dzięki wielkiej aktywności i zaangażowaniu pracowników UŁ związanych z *Ceraneum* od początku powołania placówki do chwili obecnej udało się uzyskać dotacje ze źródeł zewnętrznych na łączną kwotę ponad dziewięćset siedemdziesiąt tysięcy złotych.

Wszystkie projekty samego centrum oraz te realizowane przez jego członków z innych jednostek organizacyjnych UŁ – zarówno bieżące, jak i zakończone – są prezentowane na stronie ceraneum.uni.lodz.pl.

x x x

Jednym z głównych celów – utworzonego na naszej uczelni w roku 2011 – Centrum Badań nad Historią i Kulturą Basenu Morza Śródziemnego i Europy Południowo-Wschodniej im. prof. Waldemara Cerana „Ceraneum” jest integracja zespołów naukowych zajmujących się tematyką wskazaną w nazwie tej jednostki.

Jan Wolski

INFORMACJE

Hrabal i inni...

W łódzkim Muzeum Kinematografii odbyło się spotkanie z dr Ewą Ciszewską i prof. Ewelina Nurczyńską-Fidelską, redaktorkami książki *Hrabal i inni. Adaptacje czeskiej literatury*.

Przybliżyły one zebranych zarówno samą książkę, omówione w niej filmy, jak i literaturę oraz kinematografię czeską; opowiedziały o specyfice postrzegania świata przez naszych południowych sąsiadów. Specyfice, która znajduje wyraz zarówno w literaturze, jak i na dużym ekranie. Te dwa ele-

menty trudno rozpatrywać osobno – czeskie kino często bazuje na dobrej rodzimej literaturze.

Jedną z konkluzji spotkania było stwierdzenie, że książka jest bardzo dobra, a materiał, który się w niej znalazł, absolutnie nie wyczerpuje tematyki. Możemy się więc spodziewać tomu drugiego.

Zainteresowanie czeską kinematografią w Polsce jest spore, o czym świadczy, m.in., frekwencja oraz dyskusja, którą podczas spotkania w Muzeum Kinematografii prowadził dr **Maciej Robert**.

Oprac.: (ga)